

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:3

2010-10-07

IJ2010/1693/DISK

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Statskontoret

Box 8110

104 20 Stockholm

Uppdrag till Statskontoret att undersöka effekterna av bestämmelserna om aktiva åtgärder

---

Regeringens beslut

Statskontoret ges i uppdrag att undersöka effekterna av bestämmelserna om aktiva åtgärder i diskrimineringslagen (2008:567) och i motsvarande bestämmelser enligt de numera upphävda lagarna mot diskriminering.

I uppdraget ingår att undersöka och, så långt det är möjligt, bedöma om bestämmelserna, var för sig eller sammantaget, har påverkat arbetsgivares och utbildningsanordnares arbete för lika rättigheter och möjligheter samt det förebyggande arbetet mot diskriminering. Undersökningen ska också belysa vilken betydelse arbetet haft för lika rättigheter och möjligheter. Statskontoret ska undersöka om det finns några skillnader mellan olika diskrimineringsgrunder om hur arbetsgivare och utbildningsanordnare har tillämpat bestämmelserna om aktiva åtgärder. Statskontoret ska i sådana fall redovisa orsakerna till skillnaderna. I undersökningen ingår även att bedöma vilka kostnader som arbetet med de aktiva åtgärderna har medfört för arbetsgivare och utbildningsanordnare. Undersökningen ska baseras på ett urval av arbetsgivare och utbildningsanordnare som har varit föremål för tillsyn av ombudsmännen mot diskriminering och därigenom fått vägledning av myndigheterna om bestämmelserna om aktiva åtgärder.

Statskontoret ska därutöver analysera och bedöma hur Diskrimineringsombudsmannens tillsynsuppgift förhåller sig till Arbetsmiljöverkets tillsynsarbete med liknande frågor.

Statskontoret ska erhålla ersättning med högst 300 000 kronor för uppdraget. Ersättningen utbetalas av Regeringskansliet (Integrations- och jämställdhetsdepartementet) efter rekvisition av Statskontoret.

Rekvisition ska göras senast den 1 december 2010. Kostnaden ska belasta Utgiftsområde 1, anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m., anslagspost 1 Regeringskansliet, budgetram 11 Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

Statskontoret ska senast den 15 mars 2011 redovisa uppdraget till Regeringskansliet i en skriftlig rapport.

Bakgrund

Bestämmelser om aktiva åtgärder finns i diskrimineringslagen (2008:567) dels inom arbetslivsområdet för diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och dels inom utbildningsområdet för diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. Diskrimineringslagen trädde i kraft 1 januari 2009.

Bestämmelserna om aktiva åtgärder fanns i de följande numera upphävda lagarna mot diskriminering: jämställdhetslagen (1991:433), lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. De tidigare bestämmelserna om aktiva åtgärder har i princip överförts till diskrimineringslagen. Några förändringar har dock skett i fråga om upprättandet av handlingsplaner för jämställda löner, jämställdhetsplaner och lönekartläggningar.

Regeringen uttalade i propositionen *Ett starkare skydd mot diskriminering* (prop. 2007/08:95) att frågan om aktiva åtgärder bör utredas ytterligare.

I oktober 2008 tillsatte regeringen en särskild utredare med uppdrag att se över frågor om aktiva åtgärder (dir. 2008:130). I februari 2010 redovisade utredaren sitt uppdrag i betänkandet *Aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter – ett systematiskt målinriktat arbete på tre samhällsområden* (SOU 2010:7). Inom ramen för utredningen genomfördes en studie om hur olika aktörer arbetat med de bestämmelser om aktiva åtgärder som gällde innan diskrimineringslagen trädde i kraft. Utredningen konstaterade att studien inte gav underlag för några säkra slutsatser om aktörernas arbete med aktiva åtgärder hade haft någon effekt för att främja lika rättigheter och möjligheter. Det

framfördes också synpunkter genom de särskilda yttrandena i betänkandet om att studien inte kunde ligga till grund för bedömning av reglernas effekter. Frågan behöver därför utredas på nytt.

På regeringens vägnar

Erik Ullenhag

Christina Hammarstedt

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/ESA
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/RS
Näringsdepartementet/ENT
Näringsdepartementet/MK
Integrations- och jämställdhetsdepartementet/SAM
Arbetsmarknadsdepartementet/ARM
Arbetsmarknadsdepartementet/RS
Myndigheten för handikappolitisk samordning
Arbetsgivarverket
Barn- och elevombudet
Diskrimineringsombudsmannen
Arbetsmiljöverket
Sveriges Kommuner och Landsting
Svenskt Näringsliv
Tjänstemännens Central Organisation
Sveriges akademikers centralorganisation
Landsorganisationen i Sverige